

Wspomnienie o Alfredzie Szklarskim

Człowiek ciekawy świata

W książce telefonicznej był adres i niezastrzeżony telefon. Zmobilizowałam się i wykręciłam numer. Rozmawiając z Alfredem Szklarskim odnosiłam wrażenie, że znam go od dawna. Był taki, jak bohaterowie jego książek: otwarty, szczery, życzliwy, ciekawy człowieka. Ciągłe czytanie i wzbogacanie swojej wiedzy historyczno - geograficzną, aby przygody bohaterów miały wiarygodne odniesienie do czasu i miejsca - wspomina postać zmarłego pisarza katowicka nauczycielka Maria Orłowska.

Katowiczanin z Chicago

Alfred Szklarski urodził się 21 stycznia 1912 roku w Chicago, gdzie spędził wczesne dzieciństwo. Jego ojciec dziennikarz i działacz PPS - wyemigrował wraz z żoną do Stanów Zjednoczonych ze względu na przekonania polityczne. Wrócił do kraju w 1928 roku i zapewnił synowi staranne wykształcenie. Po ukończonej maturze, w latach 1932 - 1938, Alfred Szklarski studiował na Wydziale Konsularno - Dyplomatycznym Akademii Nauk Politycznych w Warszawie.

Wybuch II wojny światowej przerwał Szklarskiemu karierę dyplomatyczną. Okupację spędził w Warszawie. W stopniu strzelca, pod pseudonimem *Szklarz*, brał udział w Powstaniu Warszawskim. Po upadku powstańczego zrywu przeniósł się do Krakowa. Od lutego 1945 r. zamieszkał na stałe w Katowicach.

Tropami Tomka

Jako pisarz zadebiutował powieściami drukowanymi podczas wojny. Były to: *Żelazny pazur* (1942), *Krwawe diamenty* (1943), *Tajemnice grobowca* (1944). Po wojnie pisał pod pseudonimami: Alfred Bronowski i Fred Garland. Zasiłował cyklem książek o Tomku Wilmowskim: *Tomek w krainie kangurów* (1957), *Przygody Tomka na Czarnym Łądzie* (1958), *Tomek na wojennej ścieżce* (1959), *Tomek na tropach Yeti* (1961), *Tajemnicza wyprawa Tomka* (1963), *Tomek wśród łowców głów* (1965), *Tomek u źródeł Amazonki* (1976), *Tomek w Gran Chaco* (1987).

Ta seria przyniosła pisarzowi nagrodę *Orlego Pióra* w 1968 roku. W 1971 roku - na wniosek dzieci - Alfred Szklarski otrzymał honorowy *Order Uśmiechu*. Za twórczość dla młodzieży otrzymał dwukrotnie nagrodę Prezesa Rady Ministrów (1973 i 1987).

Niedokończone wątki

Pracę nad kolejnymi przygodami Tomka Wilmowskiego przerwała śmierć. Alfred Szklarski zmarł 9 kwietnia 1992 roku w Katowicach. Został pochowany na cmentarzu przy ulicy Sienkiewicza. Ostatnia książka *Tomek w grobowcach faraonów* - ukończona przez księdza Adama Zalegę, przyjaciela pisarza, ukazała się w 1993 roku. *Tomek na Alasce* pozostał w przygotowaniu autorskim.

Bogactwo osobowości bohaterów wskazuje na bogactwo osobowości autora. Jako żołnierz AK musiał mieć odpowiedni światopogląd. Pisać o patriotyzmie i rosyjskim zaborcy, i nie chwalić jednocześnie Stalina i Lenina za wolność, to trzeba było mieć osobowość. Zagadkowa postać, ten nasz ulubiony pisarz. Pan Szklarski zaprosił nas do siebie i czułam, że jest to serdeczne zaproszenie. Jaka szkoda, że nie zdążyłam się wybrać z wizytą... Bardzo zasmuciła mnie wiadomość o śmierci Pana Szklarskiego. Podobnie przeżyłam później odejście Jana Pawła II, ks. Twardowskiego, Brata Roger'a. Znałam fragmenty ich zapisanych myśli, obszerne fragmenty twórczości. Fascynowali mnie ci ludzie wielkiego, duchowego formatu. Życzliwi, otwarci na drugiego człowieka - dodaje Maria Orłowska.

Tekst
Marek Kaniewski
1 marca 2007 r.
Dziennik Zachodni nr 51